

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy hóra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével szemben,
nová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó fölszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl.

Közigazgatás és bürokratizmus.

Pécs, 1899. március 17.

Tisza István tegnapi beszédének egyik legérdekesebb része kétségkívül az volt, a melyben a közigazgatás bajait s az elharapódzott bürokratizmus veszélyeit vázolta. Érdekes volt ez nemcsak azért, mert ez a legélesebb kritikája volt annak a rendszernek, a melyet az öreg Tisza inaugurált Magyarországon s melynek az ifju gróf volt egyik legharciasabb támogatója; hanem azért is, mert a mikor ezeknek a bajoknak az orvoslásáról beszélt, nagyon jeles homeopátának bizonyult a nemes gróf, aki hasonlót hasonlóval akar gyógyítani.

Konstatálta először is azt, hogy az utolsó időkben romlott az ország közigazgatása, tehát abban az időben, a mikor a Tiszák voltak a helyzet mindenható urai, elannyira, hogy minden kormányzati ténykedésre rányomták a maguk eltörölhetlen bélyegét, ha tehát ebben az időben romlott a közigazgatás, ezért a felelősség első sorban is a Tiszákat terheli.

Tisza István ennek a jelenségnek okai után kutatva, ezt a többi közt abban találja föl, hogy „elterjedt egy mindnagyobb fokú bizalmatlanság a vármegyei közigazgatás működése iránt”. Nos hát ki terjesztette ezt a bizalmatlanságot? Senki más, mint a lelkes autonomistából a legdühösebb államosítóvá átvedlett Tisza Kálmán és követői. Hiszen Tisza Kálmánt dicséri az a törvényhatósági törvény, amely

megteremtette a vármegyékben a főispáni mindenhatóságot s amely az önkormányzati jogkört annyira a központi kormányhatóság gyámkodása alá rendelte, hogy az önkormányzat legfőbb szervét, a törvényhatósági közgyűlést egyszerű véleményező testület színvonalára süllyesztette alá, a mely ugyan határozatok alakjában ad kifejezést véleményének, de ez nem fogantatható, mielőtt a kormány el nem látja a maga gyámhatósági jóváhagyásával.

Ha az autonom közigazgatás iránt a közönség körében terjedt a bizalmatlanság, ennek az okát csak abban kereshetjük, hogy a közönség nem találta föl benne azt a pártatlanságot, törvénytiszteletet, igazságszeretetet, amely nélkül jó közigazgatás nem képzelhető. Hogy pedig ez hiányzott, annak megint csak a kormányrendszer volt az oka, amely a közigazgatási tisztviselőket első sorban kortesszolgálatokra vette igénybe s ennek fejében szemet hunyt minden visszaélés, minden törvénytelenesség előtt. Hisz a törvényben olyan korlátlan befolyást biztosított a maga számára a kormány az autonom tisztviselők választására és működésére, hogy annak fölhasználásával épen úgy orvosolhatott volna minden hibát és visszaélést, mintha ki-nevezett állami tisztviselők kezében lett volna a közigazgatás.

Hiszen Tisza István maga abban látja a rossz közigazgatás egyik okát, hogy egyre több és több szolgálati ágat vettek ki az általános vármegyei közigazgatás

kezeiből s külön állami közegek kezébe adták, akik függetleneknek érezvén magukat a vármegyei közegektől és csakis a miniszterium dispoziója és kontrolja alatt állván, zavart, az ügyek megakadását és egyenlőtlenséget okoztak.

Hát minek nyirbálta a kormány folyvást az autonom közigazgatás hatósági körét s ha már ezt megtette, minek nem gondoskodott az állami és önkormányzati közegek működésének összhangzásba hozataláról, hiszen az önkormányzati tisztviselők csakugy az ő kontrolja alatt állnak, mint az állami közegek.

De az ifju Tisza mindezek előtt szemet huny s a létező bajok egyetlen orvoskerét a közigazgatás teljes államosításában látja, mert az az ellentét, amely a megélhetési viszonyok, a középosztály anyagi helyzete, az önkormányzatra hivatott osztályoknak anyagi viszonyai és a közigazgatáshoz fűzött modern föladatok között létezik, évről-évre fokozódik.

Nos hát lássák el az autonom közigazgatást mindazokkal az anyagi segélyforrásokkal, a melyeket Tisza gróf az állami közigazgatás számára kilátásba helyez: akkor majd megszűnik a közigazgatáshoz fűzött modern föladatok s a megélhetési viszonyok közt most érezhető nagy ellentét; de abban ne bizakodjék senki, hogy abban, ha az alispánt, szolgabírókat nem a vármegye választja, hanem a kormány nevezi ki, egymagában fog rejleni az a csodálatos varázsszer, amely a köz-

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Színészekről.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

Van nekem egy szép asszony ismerősöm, a ki szenvedélyes színházlátogató s e mellett valósággal imádja társulatunk egyik drámai művésznőjét.

Csekély személyemnek — mint afféle színügyi referensnek — azt tette kötelességemmé a szép asszony, hogy a színrekerülő darabokról referáljak neki s főleg rendszeresen arról, hogy az ő kedvence mikor játszik?

Kellemes kötelességemhez hiven, a közelmúltban, a »Két tacsó« előadása alkalmával is elmentem szép ismerősömhöz s bejelenttem neki a kitűzött darabot.

— A »két tacsó« megy ma, nagyságos asszonyom — szoltam hivatalos bejelentő hangon — el méltóztatik menni?

Az én szép ismerősöm gondolkodott.

— Ajánlhatom ezt a színművet — folytattam — nem valami nagy irodalmi becsű historia ugyan, de francia színmű s van benne elég megkapó jelenet. Különben — tettem hozzá — a kegyed kedvence is játszik.

— Ah! Hagyja el. Haragszom rá —

szolt a szép asszony duzzogva. — Egy rövid idő óta nem tetszik nekem sehogysem az én kedvencem, pedig mennyire imádtam. Amilyen bájos, közvetlen és természetes volt játéka eddig, most olyan élvezhetlen. Arca rideg, játéka mesterkéltséggel, erőltetett, hanglettségéből örökké a gúny, a cinizmus ri ki s sohasem találja be magát abba a lelki állapotba, melyet reprodukálnia kellene! Nem megyek a színházba, nem is akarom őt látni!

— Nos nagyságos asszonyom, őszintén szólva, kegyednek eme duzzogva kiejtett szavai és mondhatni erős kritikája engem gondolkozóba ejtett.

Honny soit, qui mal y pense — de szükségét érzem annak, hogy önnel szemben asszonyom, védelmére keljek az ön kedvencének.

Mi emberek — nagyságos asszonyom — többé-kevésbé mindannyian színészek vagyunk az élet színpadán, a hol a Sors a legnagyobb direktor, kénye-kedve szerint osztja ránk a szerepeket.

Vagy tán nem színész az a fiatal ur, ki tetőtől talpig kifogástalan eleganciával öltözködve sétál végig a sétatéren s a kimért könyörületlen köszívűt adja egy koldussal szemben, ki könyörögve nyújtja felé kalapját?

Pedig az a fiatalember alapjában véve jó fiu, szíve meg is esik tán azon az ősz

fürtű, munkaképtelen emberen s adna is neki egy krajcárt, ha volna a zsebében, de nincs!

Tessék elhinni, hogy nincs. S így inkább a köszívű könyörtelent játsza, semhogy őszintén megmondja annak az öreg koldusnak:

— Édes öregem, legjobb akaratom mellett sem adhatok, mert sorsom nem különb a tiednél. Nekem sincs egy fityingem sem. Akár melléd állhatnék. De te neked jobb dolgod van, te koldulhatsz, míg engem a társadalom arra kényszerít, hogy ur legyek!

Vagy nem »alakítunk«-e akkor, midőn a társadalmi szabályoktól kényszerülten, a legalkalmatlanabb vendégünknek is azt mondjuk, hogy örvendünk a szerencsének s midőn menni készül s magunkban egy »hála Isten«-t nyomunk el, a helyett, hogy menni engednénk, édeskés mosolylyal — marasztaljuk a kellemetlen vendéget.

Az a hivatali alantas, ki főnöke előtt mélyen meggömbül, nem meggyőződésből alázas, nem a főnökének nagysága előtt borul a porba. Lelkében az emberi egyenrangúság eszméje saját létjogosultságának tudatával küzd, de hajlong, mert ezért fizetnek, így keresi meg mindennapi kenyerét.

S így »alakítunk«, színészkedünk mi emberek mindannyian az élet színpadán, s nem minden büszkeség nélkül mondhatjuk el magunkról, hogy rutinirozott színészek vagyunk.

igazgatást egyszerre ellátja lángelmékkel, ügybuzgó, pártatlan, megvesztegethetlen tisztviselőkkel.

Hisz az, amit Tisza a valóságnak annyira megfelelőleg a bürokratizmusról elmondott, elrettentő tanulságul kell, hogy szolgáljon épen az államosítás behozatala ellen. Azt mondja Tisza gróf, hogy a közigazgatási kultisztviselőket agyonfárasztják ellenőrzési, nyilvántartási és kimutatási jelentésekkel. Nos hát talán ez is az önkormányzati rendszer folyamánya s nem inkább az állami központosítás kinövése; fattyuhajtása annak a hatalmi rendszernek, amely a valódi önkormányzatot kiforgatta a maga valóságából s oda törekedett, hogy az ország lakosságából két szigorúan elkülönített osztályt: a kormányzók s az agyonkormányzottak osztályát teremtsen meg.

Az a bürokratizmus, amely Tisza István szerint papirossal eteti, kalamárisból itatja a nemzetet s amely az ő beismerése szerint is úgy pénzügyileg, mint adminisztrációnk jósága szempontjából is meg fogja magát boszulni, a központi államszervektől, a miniszteriumokból indul ki s ott virágzik leghatalmasabban. Miként lenne hát elképzelhető, hogy ez a bürokratizmus, amely már a központosítás természetében fekszik, épen a közigazgatás államosításával lenne megszüntethető?

Hisz nézzünk csak körül azokban a hivatalokban, a melyek közvetlenül a kormány rendelkezése alá vannak helyezve, ott látjuk csak a haszontalan papiross-fogyasztás és tintapocsékolás rendszerét a legmagasabb fokra fejlesztve s a tisztviselőknek még a lélekzetvételeit is rubrikákba szedve s annak rendje és módja szerint belajstromozva.

Ne terjeszszük ki hát ezt a lélekölő bürokratizmust a közigazgatás egész területére az államosítással, a melylyel a bürokratizmus úgy vele jár, mint a napfényvel az árnyék, hanem állítsuk helyre az igazi önkormányzatot az egész vonalon s küszöböljük ki belőle a központosításnak

De néha erőt vesz rajtunk a lelki csömör, megunjuk a színészkedésünkkel járó folytonos hazugságokat, melyeknek mindegyike új hazugságot szül, megundorodunk a tettétől, s tudatára ébredünk saját kicsinyhitű és gyáva voltunknak.

S ilyenkor megszününk jó színészek lenni, elzárkózunk szobáinkba, hogy embert ne is lássunk, a kellemetlen látogatót egyszerűen nem fogadjuk, egyszerűen olyan indiszpozíció vesz rajtunk erőt, mely lehetetlenné teszi, hogy jól játszunk.

Ilyenek vagyunk mi emberek, kik az élet szinpadán csupán a magunk érdekében műkedvelősködünk, hogy a »világ« ez a hatalmas semmi, jómódunak, előzékenyek, szertetreméltónak stb. tartson.

S most vegyük a színészeket, konkrét esetről lévén szó, — a drámai színészt.

Napról-napra, hétről-hétre, hónapról-hónapra, sőt évről-évre a szinpadon van, s alakít.

Ma szenvedélyes, bűnre kész, örvöngő szerelmes, holnap már hideg, szenttelen, kőszívű. Ma a bűn posványában fetregő, az emberi formájából kivetkőzött, s holnap már ártatlan szende, szelid. Ma becstelen, holnap a tiszta jellem mintaképe.

Ezek egy drámai színészgyors egy-

intézményeit, a melyeket a Tisza-rendszer beléje ültetett.

Beteg a mi autonóm közigazgatásunk, de nem az önkormányzati rendszer tette beteggé, hanem a központosításnak beléje ékelt intézményei. Nem úgy orvosolhatjuk tehát, ha az autonómiát végkép kiküszöböljük belőle, hanem ellenkezőleg, ha önkormányzatívá tesszük egészen.

Három kép.

Pécs, 1899. március 17.

Az emberek már harmadnapja járiák a »Nemzeti Kaszinó« igazgatósági termét. Egyik nap úgy, mint a masikon új és új csoportok verődnek össze a folyosón. Oda künn még hangosan társalogva tesznek le kezükből kalapot, botot, odabenn még a léptek zaját is elfogja a terem vastag szőnyege. Az emberek már csak susogni mernek s ami a kedélyes csoportok hangját suttogóvá teszi: a jelenlevők s három kép.

Én csak a harmadik napon juthattam hozzá. Odakünn akkor is csevegtek a járókelő csoportok, oda benn akkor is elhallgattatta a látogatók zaját a három kép.

Sokan voltak odabenn, első pillantásom csak a meglepetésére lehetett. Azután néztem a három képet, néztem hosszan, de a gondolatokat nem tudtam a bámulathoz fűzni. Vártam, míg egyedül lehettem. S a kiállítás anyagi sikere fényes lehet, mert majd félórába került, míg végre pár percig egyedül lehettem gondolataimmal.

Néztem a három képet s kerestem bennük a művésznek lelkét. Minő isteni élvezet az. Azokból az apró ecsetvonásokból, azokból a megtestesített gondolatokból összeállítani egy lelket, elképzelni egy művésznek nagy és gyengéd lelkületét. És nem nagy fáradságba kerül. Ott van ez minden vonásán a képeknek s bár soha ez életben nem volt még alkalmam társalogni a művésznővel, tudja Isten, de abban a pillanatban abban a hitben voltam, hogy teljesen ismerem. Sőt többet mondok, sejtő lelkületem azt akarta elhítenni velem, hogy most ha a véletlen össze hozna velem, föl tudnám ismerni.

Egyet mást hallottam működéséről, egy két vonást olvastam műterméről, egy képét, ha jól emlékszem, láttam egyik fővárosi tárlaton. Ott a sok között eltűnt, de hogy alko-

másutánban váltakozó szerepei, melyeknek mindegyikét magába kell szívnia, magába olvasztania. Raerőszakolja önmagára a szerző intenciója szerint azt a lelki állapotot, melyet reprodukálnia kell.

Le kell tenni saját én-jét, s bele élni magát szerepébe, úgy mintha megszűnt volna élni, mintha lelke egy Gauthier Margit, Ofélia, Desdemona, Corinna stb. egyéniségébe vándorolt volna át, szóval meg kell tennie a lehetetlent: a lélek-vándorlást az eleven testben!

De hogy mily kényes ez a láthatlan valami, a lélek, az közismeretű.

A lélek, mely minden legkisebb felindulás iránt érzékeny, mely fogékony a test minden legcsekélyebb szabálytalansága ellen, a sok alakulás, a tömérdek kényszer hatása alatt, óriási módon szenved, de éppen érzékeny voltánál fogva, csakhamar eltompul, megtörik, az idegek felmondják a szolgálatot, s hiába való az akarat, a lélek — akár egy leket kapott hajó — nem engedelmeskedik a kormánynak, s beáll a reakció s szerencse, ha ez csak oly észrevehető indiszpozícióban nyilvánul, mit a színészeknél a laikusok azzal apostrofálnak, hogy »rosszul játszanak.«

De tegyük fel, hogy egy-egy drámai színésznek erős a fizikuma, idegzete nem egy hamar sinyli meg a napoként reája oktroyált

tója bélyegét magán viseli, erről meg voltam győződve, midőn ma három új képével szemben állhattam.

Nem lehet eléggé dicsérni az ötlet gazdáját, kinek eszébe jutott, hogy Szikorszkyné Zsolnay Julia három legújabb képét jótékony célra kiállítsák itt helyben, mielőtt a fővárosi tárlatra kerülne. Eltekintve a nemes élvezettől, melyet Pécs közönségének szereztek, mintha ez ötletben egy a jövőben Pécsen rendezendő tárlat első csiráit látnók. A magyar művészélet most a kezdeményezők nyomán kultuszminiszterünket arra vitte, hogy a művészéletbe bevonják a vidéket is s hogy sikerrel, mutatja a napokban Szegeden rendezett képtárlat. Pécs művészetkedvelő közönsége semmi esetre sem fog visszariadni az áldozatoktól, melyet ennek megteremtése követel. De talán messze mentem, pedig vétek saját lelkületem ellen.

A Szikorszkyné három képe közül leköti figyelmünket azonnal egy *Chrizanthem-csoportozat*. Az ilyen virágfestménynek meg van az a sajátossága, hogy egy pár lépés távolságról tudják a legnagyobb hatást kelteni. Cifra, színes virágok, melyeknek üdeségén, virulásán már rontott az őszi nap hanyatló ereje. Egy atom a művésznek lelkületéhez. Minden szál, minden szírom fejez ki valamit s az a poezis, a mi előmlik az egészen, valami sajátos színezetet ad neki. Nem szárazság az, — mint egyik hölgy a látogatók közül megjegyezte — nem, az valami eszményi tartalom, a mit így hideg észszel, laikus lélekkel nem lehet fel-fogni.

Ugyanez a mély poézis ömlik el a másik képen. Egy fiatal leány, megrendült lélek, végtelen szomorúság párosulva az alak, a világitás, a környezet mesteri alkotásával. Ez a legszebb képe a művésznőnek. Irni róla, szavakba önteni a hangulatot, hová e kép szemlélete ringat, vétek volna a művésznek tehetsége, egyénisége ellen. Én úgy voltam e képpel, mintha a művésznek egy elrejtett gondolatát fedeztem volna fel. Olyan ez alkotás, mintha valami lázas álom, mintha forró láz közepette született volna meg ez eszme s olyan lázban teremtette volna meg a művésznő, mely sorvasztani tudja a művész lelkét. Vannak az írónak is ilyen pillanataik s akkor az alkotást csak azok tudják eléggé méltatni, kik valami fensőbb ihlet hatása alatt olvassák el a munkát. Az igazi élvezet azonban egyedül az alkotóé, e képnél egyedül a művésznek lelkületé marad.

A harmadik kép egy viruló leányt ábrá-

más és más indulatokat, a lélek is a hosszas gyakorlat folytán engedelmes eszköze marad a művésznő akaraterejének, még akkor is előfordulhatnak azok az indiszpozíciók a legnagyobb művésznőnél is, mert sohasem szabad elfelejtenünk, hogy a színész nemcsak színész — hanem ember is!

Meg van a maga magán élete, melynek ezer, meg ezer apró mozzanata, kellemetlensége, vagy egy-egy nagyobb lekirázkódtatás, (melyről tudnia sem szabad a közönségnek) oly deprimálólag hat reá, hogy egy, két, sőt három estén át, eme lekirázkódtatás hatása alatt, képtelen játszani, akár mi emberek az élet szinpadán, midőn erőt vesz rajtunk a lelki csömör s világfájdalmasakká, embergyűlölökké leszünk, s nem birunk magunkon uralkodni, nem birunk — alakítani!

S mily elenyésző a mi alakításunk az ő játékok mellett!

Azért nagyságos asszonyom, járjon ön csak tovább is nyugodtan színházba, ne duzzogjon kedvencére, hanem nyujtsa át továbbra is szívből jövő tapsai alakjában az osztatlan elismerés babérját neki, melyet minden tehetséges, ambiciózus színész megérdemel.

Rögös, nehéz pálya az övék, melyen több tövis, mint rózsa terem!

K. E.

zol. Édes sejtelmekkel teli szive megnyilatkozik arcában és mégis a művésznek lelkülete itt sem következtelen önmagához. Mintha ott az ifjú leányka vonásain elárulná valami, hogy ő sejt valamit az élet prózájából. Mintha tudná, hogy az a napfényben fürdőző szappanbuborék, miben gyönyörködik lelke, csak pár pillanat . . . és elvész a semmiségbe . . . Lehet, hogy mások másképp fogták fel, de én ezt olvastam le az ecset nyomán s így a művésznek lelkületéhez egy újabb adatot nyertem. Kár volt e képről azt hiesztelni, a miről a mende-monda is szól, hogy egy szép leány, a Szily Terka arcképe volna. Így van elterjedve a közönség között s így történik meg, hogy majd minden látogató elégedetlenül távozik s azt hozza fel okul, hogy nem igaz a hasonlatosság. Vannak vonásai, a melyek eltagadhatatlanul ő reá vallanak, de hisz édes Istenem, a modell csak alap, a min a művésznek saját lelkületével dolgozik, ez csak a próza, — bár tagadhatlan, ő reá gondolva bajos ezt állítani — melyet idealizálva hat át a poezis.

A három képről együtt, újra hangsúlyozom, csak azt mondhatjuk, hogy emlékezetes alkotásai a női léleknek. Én mindenikben csak a poezist kerestem, csak saját benyomásaim után ítélem, sohasem felejtkezem meg arról, mit egyik hirneves művésznők mondott, hogy egy kép szemléleténél a hatás első megnyilatkozása mindig saját egyéniségünkben rejlik. A ki másféle lélekállapottal nézte, talán másféle világításban is látta.

Ennyit szólhattam a három képről. Végeztem. Gyönyörűségem telett benne, hogy megirhattam. Céljaim nincsenek, még annyi sem, hogy másokat buzdítsak, mert a kiállítás ma véget ért.

Zombory Dezső.

Hirek.

Pécs, 1899. március 17.

A csók halála.

New-York állam törvény hozása elé Lindley asszony, mint egy nőgyógyász elnöke, azt az indítványt terjesztette, hogy a törvényhozás hozzon törvényt a csóknak, mint erkölcsstelen és egészségtelen szokásnak betiltása ellen.

Elégiát szeretnék írni,
Siralmas, fájó bucsu-dalt;
Siratni sok elszálló szépet,
Mely már mi tőlünk messze tart.
Siratni sok ragyogó álmod,
S az álmod üldöző valót,
De a bánat elfojtja könnyem,
Haldoklik, meghal már a csók,
Haldoklik, meghal már a csók.

A földi üdv, az égi mámor
Elűzve, nem kell senkinek,
A szív kihült, hevülni nem tud,
Fagyos, kifosztott, jéghideg.
A csókok édes mámorában
Nem sugnak édes, balga szók,
A csók nem ad már boldog üdvöt,
Haldoklik, meghal már a csók,
Haldoklik, meghal már a csók.

Az ifjuság, poezis elszáll,
Nem irok én dalt már soha.
Dalolnék, de miről daloljak?
Ez a kor nem a dal kora.
Édes-kinos szerelmi nóták
Nekünk többé már nem valók, —
Elmerül a nóták világa,
Haldoklik, meghal már a csók,
Haldoklik, meghal már a csók.

Naptár 1899. március hó 18-án.

Naptár: szombat, március 18. — Róm. kath.: Sándor. — Prot.: Eduárd. — Görög-kel. (március 6.) Negyvenkét vért. — Zsidó: Sabbat Wajichra. — Nap

kél 6 óra 9 perckor; nyugszik 6 óra 8 perckor. — Hold két 9 óra 58 perckor délelőtt; nyugszik 1 óra 31 perckor éjjel.

Időjárás. Kilitás a központi meteorologiai intézet jelzése szerint: száraz, enyhe idő várható.

A pécsi jótékony nőegylet szépművészeti és háziipari kiállításának megnyitása d. u. 3 órakor.

Színház: »Traviata«, opera.

— (Jótékonycélu műkiállítás a nőegyletben.) A pécsi jótékony nőegylet helyiségében holnap (szombaton) délután 3 órakor nyílik meg az a jótékonycélu műkiállítás, melyet Szmik Antal, városi osztálymérnök, rendez a nőegylet és részben a protestáns egyház alapja javára. A megnyitáson a 44-ik gyalogezred zenekara is játszani fog. Beléptidj holnap egy korona lesz. A kiállítás f. hó 26-ig marad nyitva s naponként délelőtt s délután megtekinthető 30 krajcár beléptidj mellett.

— (Lőgyakorlatok.) A pécsi 19-ik honvédgyalogezred kiképzés alatt levő ujoncai f. hó 20-án és 21-én, tehát a jövő hétfőn és kedden, lögyakorlatokat tartanak a mecsekhegyi lövőtéren. A rendőrkapitányság ma ennél fogva hirdetményben hívja fel a közönség figyelmét, hogy a jelzett két napon a gyalog és kocsiközlekedés a mecsekhegyi lövőtér körül tilos, nehogy a véletlenül eltévedt golyók valakiben kárt tegyenek.

— (Orvos az iskolában.) Ludwig Ferenc dr. ker. orvos tegnap a belvárosi népiskolában a fejlettebb inasoknak népszerű előadást tartott különösen baleseteknél a gyors segélynyújtás mikénti eljárásáról. Az előadást gyakorlatiasan tette szemlélhetővé és egyúttal könnyebben felfoghatóvá, miként kell a gázmérgezésnél eljárni, a töréseket s vágásokat bekötözni, a vízbeesettet s a fagyos embert fölélesztetni, míg az orvosi segély megérkezik. Az igen érdekes és a szenvedő emberiség megmentésére irányult tanulságos előadás alkalmadtán meghozza a jó gyümölcsöt s csakis az ily előadások tartásával lehet elérni, hogy a jóakaratu segélynyújtás tényleg segítségére legyen a szerencsétleneknek.

— (Kiszzenvedett.) Megirtuk tegnapi számunkban, hogy Pálfi Katica, tizennégy éves leányon, kit a Pasteur-intézetből nemrég bocsájtottak haza, kitört a viziszony és bevitték a városi kórházba, a hol borzasztó kinok között vergődve szenvedte át tegnap az iszonyu betegségnek, a veszettségnek lefolyását. A könyörülő halál azonban hamar segítségére jött, mert az este kiszzenvedett. Temetése ma délután volt a kíváncsi nép nagy sokaságának részvéte mellett.

— (Házbéradó.) A folyó évre szóló I-ső és II-od osztályu házbéradó kivetési lajstromok már huzamosabb ideig vannak közszemlére kitéve, hogy az adózók esetleges észrevételeiket megtehessek. A városi adóhivatal most ismételtlen felhívja az adózó közönséget, de főleg a háztulajdonosokat, hogy az adókivetési lajstromokat tekintsék meg és észrevételeiket legkésőbb f. é. március hó 24-éig tegyék meg, mert a később érkező felszólamlások nem fognak figyelembe vétetni.

— (Vásár-áthelyezés.) A kereskedelemügyi m. kir. miniszteri f. évi március hó 14-én 18.252 sz. alatt kelt rendeletével, megengedte, hogy a Baranyavármegye területéhez tartozó Villány községben a f. évi április hó 3-ára eső országos vásár ez évben

kivételesen f. évi március hó 27-én tartassék meg.

— (Halálozás) Olay Lajost, a szigetvári kerület országgyűlési képviselőjét súlyos csapás érte. Neje, született Allaga Izabella, tegnap este 7 órakor hosszú és kínos szenvedés után meghalt, életének 54-ik, házasságának 31-ik évében. Az elhunytat férjén, Olay Lajoson kívül egyetlen leánya, Olay Leona, Györfly Gyula országgyűlési képviselő neje is gyászolja. A temetés holnap délután lesz, Olay Lajosnak Budapesten, Báthory-utca 8. sz. alatt levő lakásáról.

— (Jótékonyág.) A napokban emlitetük, hogy monostori Erreth Kálmán és neje szül. Elter Anna a helybeli főreáliskolánál 1000 frtos ösztöndíj-alapítványt tettek. Mint értesülünk, ugyanakkor a ciszt. r. főgimnáziumnál is ugyanakkora összegű alapítványt tettek szegény sorsu, pécsi születésű és illetőségű tanulók részére. Ebben az önző világban kétszerezsen jól esik ilyen nemes áldozat-készségről hallani, amely legérdekesebben tanusítja, hogy még vannak, kik eszményért lelkesedni tudnak s a kik tettekkel igazolják humánus voltukat.

— (Értekezlet a kereskedelmi kaszinóban.) A kereskedelmi ifjak kaszinója a vasárnap megtartandó köztörvényhatósági bizottsági tagválasztás alkalmából saját helyiségében holnap (szombaton) este 1/2 9 órakor értekezletet tart.

— (A feltaláló és a kompanista.) Siklóson Bothárt Ádám, gépész, valami gépet talált fel, melynek alkatrészein meg dolgozott, finom és drága szerszámokat használt a munkához, melyek tekintélyes összeget képviseltek. Egy reggel, mikor be akart menni a műhelyébe azt felnyitva és a finom szerszámoknak hült helyét találta. Feljelentette hát az esetet s a nyomozás során csakhamar megtalálták az eltűnt szerszámokat Petrás Józsefnél. Nevezett azonban tagadta, hogy ő ellopta volna azokat Bothárttól; hanem csak elvitte, mihez joga is volt, mert azok a szerszámok az övei voltak s ő csak azért engedte át Bothártnak, hogy találmányán dolgozhassék s aztán mint társak kérjenek szabadalmat. Hogy mennyiben van igaza, majd a bíróság fogja kideríteni, hová áttették a feltaláló és kompanistája vitás ügyét.

— (Gondatlan gazda.) Himesházán leégett a napokban Müller Jakab, ottani lakos, istállója. Mint a vizsgálat kiderítette, a tüzet magának a károsnak gondatlansága okozta. Ugyanis Müller pipázva járt az istállóban s az égő dohány kihullott az istálló sarkában levő szénába s azt meggyújtotta s innen aztán a tűz áthatott a padlásra és a tetőre, elpusztítván az egész épületet. Így hát a gazdának tetemes kárt okozott saját gondatlansága.

— (Ismeretlen betörők.) Vókány községben eddig még ismeretlen betörők egy éjszaka három betörést is követtek el. Mind egyik helyen azonban csak az udvar hátulján levő ólat törték fel s Muth Józseftől és Mager Józseftől 2—2 birkát, Kilián Györgytől pedig aprójószágot loptak el. Most keresik őket.

— (Sikkasztó adósok.) Csima Mihály, Izsák Imre és özv. Izsák Mihályné szántói lakosok ellen még a múlt év végén végrehajtást foganatosított özv. Herceg Ignácné és fia tamási cég 50 frt és jár. erejéig. Az adó-

sok a helyett, hogy megvárták volna a végrehajtási eljárás folytatását, eladták a lefoglalt ingóságokat. Ezért aztán a kir. ügyészséggel gyűlt meg a bajuk, a mely sikkasztásnak tekintendő büntett miatt vádat emelt most ellenük.

— **(Tolvaj vándor legény.)** Meiszlin Henrik csehországi illetőségű vándorlegény f. hó 15-én este betért Schwarz Ábrahám patacsi lakos házába, a hol éjjeli szállást kért. A házbeliek el is szállásolták a legényt az istállóban, reggelre azonban hült helyét találták a legénynek s vele együtt eltűnt Schwarz Ábrahámnak egy vadonatúj lószerszáma és egy pár csizmája is. A hálátlan hálóvendéget most nyomozzák, ki azóta valószínűleg már a harmadik határban koldul Schwarz Ábrahám csizmaiban — éjjeli szállást.

— **(Tolvaj vőlegény.)** Mészáros Sándor regényei legény, a napokban meglátogatta menyasszonyát Kresztics Boldizsár odaváló gazda leányát. Miután azonban senkit sem talált otthon, felhasználta az alkalmat, s feltörte leendő apósának préházát, onnan néhány liter bort és élelmi szert emelt el. A tolvaj ellen megtették a feljelentést.

— **(Megtámadott mezőőrök.)** Winkler Benjamin és Mogyorosi János kiskozári mezőőrök, az elmúlt éjjel két berugott falubeli legény megtámadta, s megakartá verni. A mezőőrök ama fenyegetésére azonban, hogy ha el nem mennek lelővik őket, a két legény kereket oldott. Heres János és Nagy Antalnak hívják a két legényt, kikről nem tudni, hogy részegségükben követték-e el a támadást, vagy pedig egyéb okuk is volt a mezőőrökre haragudni.

— **(Elfogott sikkasztó.)** Megirtuk annak idején, hogy *Rheinfeld* Mór nevű fiatal ügynök, majd irnok, a főnökétől reá bizott pénzt elsikkasztotta és megszökött. Majd kitűnt az is, hogy nevezett Laibachban is követett el sikkasztást, amiről az ottani rendőri hatóság csak a napokban értesítette rendőrségünket, honnan a sikkasztó országos körözése már régebben el lett rendelve. És a körözésnek most meg is van az eredménye, mert Pozsonyban a rendőrség letartóztatta a körözött sikkasztót s az már a börtönben elmélkedik büntetéséről.

— **(Végzetes tévedés.)** Tanai János és Petri Péter n.-peterdi lakosok már régóta ellenséges lábon éltek egymással. Tanai végre elhatározta, hogy boszút áll ellenfelén s a napokban megleste, amint haragosa kilép a korcsmából. Azonnal rávetette magát s alaposan elverte. Azonban midőn a megtámadott segítségért kezdett kiabálni, akkor vette észre Tanai, hogy tévedt a személyben, mert a kit ő »kezelés«
alá vett, az nem haragosa, hanem Gyönki Vince gazdálkodó, ki, melleleg megjegyezve, egyik legjobb barátja Tanainak. A végzetes tévedésnek a bíróság előtt lesz folytatása.

— **(Ellopott csirkék.)** Marosi Antal patacsi lakos házában udvarából f. hó 16-án éjjel eddig ismeretlen tettesek nyolc pár csirkét elloptak. A tetteseket nyomozzák.

— **(A szerető boszúja.)** Ocsárdon a napokban Király János ottani legényt, amint éjnek idején a korcsmából hazafelé igyekezett, valaki hátulról megtámadta és egy léccel fejbe verte, azután még néhány ütést mért rá s

még mielőtt Király, ki a fejére kapott ütéstől megszedült, feleszmélhetett volna, eltűnt az éjsötétjében. A legény panaszra folytán megindított nyomozás azonban már kiderítette, hogy a tettes Kaufmann Vince béreslegény volt, ki gazdasszonyának biztatására verte meg Királyt. Király János — ugyanis — huzamosabb ideig viszonyt folytatott a menyecskével s ez most, midőn a legény elfordult tőle, boszúból vette meg béreslegényével.

— **(Megy a juhász számaron.)** A tamásii határban Józso József nevű kanászgyerek baktatott számaron. A község közelében pajkos gyermekek játszadoztak és a mint meglátták a szamarat és az urlovast, incselkedni kezdtek hol az egyikkel, hol a másikkal. Józso József egyidőig csak türte a gyermekek pajkosságát, de utóbb aztán meguntta és »nagyot ütött a botjával«
az egyik gyermek fejére, hogy ez hétszámra fog betegje lenni incselkedésének. Persze, hogy Józso József sem viszi el szárazon ebbéli felháborodását, mert ő rá meg a bíróság fog egypár heti büntetést kiróni.

— **(Bableves mint házassági akadály.)** A törvények erejét a közélet próbálja ki. És lám, az új házassági törvény nem vált be, mert a törvényhozók az élet sok oly körülményével nem számoltak le, a mely megrontja a házasság békéjét. Mórácsi János paksi lakos különös okból akart elválni élete párjától: Fazekas Zsuzsától, a kivel pedig együtt ette meg kenyere javát. Az volt a baja szegénynek, hogy az asszony télen-nyáron, este-délben, hidegben-melegben, mindig csak bablevessel várta otthon. Szegény Mórácsi János már maga is félig bablevessé vált és átkozta azt a huncut világot, mely feltalálta azt a rossz eledelt. Utóbb aztán megsokalta és eljárt a korcsmába, hogy egyebet is ehessék. Itt aztán úgy rászokott a különféle ételek és italokra, hogy nem is járt többet haza. Ennek pedig sem a gazdasága, sem a felesége nem örült és az asszony válopert indított ellene. A békéltetési tárgyaláson Mórácsi azzal védekezett, hogy a feleségével csak úgy tud együtt élni, ha megtanul mást is főzni, nemcsak bablevest, különben ő is elválk tőle.

— **(Tűzet okozó gyermek.)** Ismét egy tüzesetről kell irnunk, melyet megint a szülői felügyelet nélkül maradt gyerek okozott. Pálfán volt ez a tűz *Sibinger* József házában, kinek négyesztendő fia a konyhából — anyja gondatlansága folytán — gyufát vitt ki a felszerbe s az ott levő kukoricaszárát játékból felgyújtotta. A felszerből a tűz átesapott az istálló, majd a lakóházra s mindhárom épület leégett. Szerencse még a szerencsétlenségben, hogy a leégett épületek tűzkar ellen biztosítva voltak s így a gondatlanságból keletkezett tűz által okozott kár egyrésze megtérül.

— **(A fonográf megrendszabályozása.)** Az ország több helyéről följelentés érkezett a belügyminiszterhez, hogy az országos engedélyvel bíró fonográfmutatók oly lemezeket is illesztenek gépeikbe, melyek a kedélyek izgatására alkalmas és az uralkodóház iránti köteles kegyeletet sértő, hazafiatlan szövegeket és beszédeket rögzítettek meg. A műveletlenebb és hiszékenyebb közönség gondolkodása megmetyelkezésének és kedélye fölizgatásának kikerülése céljából a belügyi-

miniszter e körülményből folyólag a törvényhatóságok útján fölhívta az elsőfoku rendőrhatalóságokat, hogy mielőtt a fonográfmutatókra a helyhatósági engedélyt megadnák, előzőleg a műsorszámok bemutatását és a kedélyeket izgató, vagy kegyeletet sértő lemezeket kobozzák el és semmisítsék meg.

— **(Hosszu a nap.)** Március közepe táján tapossuk a kalendárium mezejét, szép időket élünk, benn vagyunk a verőfényes tavaszban és csak nem akar ránk szállani az est. Jóval hat óra után még világos van, kora hajnal virrad, hosszú a nap. Az ég boltozatja tiszta kék, a nap sugarai meg aranyosak. És a tavasz első hirnökei, (nem a vadpoéták!) a kerékpárosok nyeregbe ülnek és végigszágulnak az utakon. Ez már jele a visszavonhatatlan tavasznak. Nap-nap után több kerékpárost láthatni utcáinkon, mert az incselkedő tavaszi napsugár megtörlik az acélküllőkön és a kerékpározásra jó idők járnak. Lekerül tehát a sok bicikli az átványról, még több a zálogházból sétál hazafelé, mert ezt tartják a sportférfiak közül a legalkalmasabb telelési módnak — és elejét veszi a kerékpározás évadja. S mindez onnan, van hogy hosszú a nap, hajnaltájt már ellepik a kerékpárosok az országutakat és vigan megy a biciklizés. Ezért van összefüggésben a kerékpározás és a hosszabb nap.

— **(Ellopott ezüst óra.)** A minél gyakrabban megújuló óratolvajlások után itélve, a falon lógó ezüst órák képezik a tolvajok legkedvencebb tárgyait, mi természetes is, mert az elemelésük a legkönnyebb. Kis helyen elférnek s aránylag elég nagy értéket képviselnek. Pellérdon is tegnapelőtt elemelte valami enyveskezű ismeretlen, Jánosich János odaváló gazdaember szobájából az ezüst óráját s aztán eltűnt az ismeretlenség homályában, amelyből talán sikerülni fog a megejtett nyomozásnak őt ismét napfényre hozhatni.

— **(Haragszol János?)** Zeisler Nepomuk János és Joó Mihály ócsárdi lakosok, már régebb idő óta vizzálykodtak egymással, s mindkettőjük balszerencséje úgy akarta, hogy a napokban a falu korcsmájában találkozzanak egymással. Zeisler már ott ült egy asztalnál midőn Joó belépett, s tisztesség tudóan köszönt, mely köszönést azonban Zeisler nem fogadta. Erre Joó odament hozzá és eléggé barátságos hangon kérdezte:

— Haragszol János?

S miután erre sem kapott feleletet, olyan formán találta Jánost nyakonlegyinteni, hogy annak kalapja leesett a fejéről. A dolognak a bíróság előtt lesz folytatása, ahol a két ellenség könnyű testi sértés miatt panaszt emelt egymás ellen.

— **(Az ál-kereskedő.)** Löwy Ignác, simontornyai lakoshoz a napokban beállított egy fiatal ember s *Neuwirth* Jakab csacai (trencsénmegyei) gazdag fakereskedő fiának mutatta be magát s pillanatnyi pénzzavara enyhítésére 15 forintot kért tőle. Azonban csakhamar hallotta a híret, hogy valami csaló ültette fel s erre bejelentette a csendőrségnél, a kik aztán a vasuti allomáson el is fogták az ál-kereskedőt. És kitűnt róla, hogy az illető egy foglalkozás nélküli csavargó, névleg *Novák* Henrik, a ki trencsénmegyei ugyan, de *Neuwirth* kal semmi rokonságban sincs. Hasonló módon Monoron, Gödöllőn és Budán is követett el

csalásokat mintegy százötven forintot szedvén össze, míg végre most bekerült a — börtönbe.

— (**Meglőtt ember.**) Tormits Ferenc és Petrovits Jócó, mohácsi lakosok néhány hónap óta rossz viszonyban éltek egymással. Tormits Petrovics ellen boszút forralván, őt egy este 15 lépésnyi távolságból hátulról meglőtte. Petrovits a golyótól találva összeesett s most élet s halál közt lebeg.

— (**Furfangos csaló.**) Hummel Ignác és Farkas János mohácsi hentesekhez egy magát Kádár János kistaludi lakosnak nevező ember állított be s hat hizott sertést adott el oly feltétellel, hogy azokat másnap beszállítja. Az árura Farkastól 1 frtot, Hummeltől 12 frtot vett fel foglalóul. Minthogy a sertések beszállítása nemcsak másnap, hanem még harmadnap is elmaradt, a vevők rosszat sejtven, az esetet a csendőrségnél feljelentették. A csendőrség a nyomozást ebben az irányban megindította, melynek az lett az eredménye, hogy kiderítették, miszerint az eladó nem kistaludi, hanem a bács megyei Gákováról való közönséges csaló, a ki ily módon már többeket lépre vitt. Bernmann Jakabot — így hívják a csalót — ép akkor fogták el, midőn egy vendéglőben jókat mulatott a kicsalt pénzen. A mohácsi járásbíróshoz kísérték be.

— (**Új marharakodó.**) A földmívelési miniszter közzé teszi, hogy a horvát országos kormány a m. kir. államvasutak igazgatása alatt álló szentlőrinc—nasicai h. é. vasutnak a belisce—noskovcii helyi érd. vasut vonalával összekötésben álló Noskovci állomását marharakodó állomásul engedélyezte.

— (**Haragszik a feleségem.**) Ezt a nótát dudolta Gyors János tamásii lakos a korcsmában. Felesége azonban — úgy látszik — nem vette elég kedélyesen a haragtartást, elment az ura után a korcsmába és először szép csendesen, később aztán parancsolólag fellépett, hogy Gyors János gyorsan hagyja el a korcsmát és menjen haza. De Gyors János semmibe sem vette az asszony hívását, aki hasztalan könyörgött neki. Egyszerre aztán Gyors megunt a felesége nógatását, felfogta a boros üveget és hozzá vágta az asszonyhoz, a kit menten elöntött a vér. Feljelentették az illetékes hatóságnál.

— (**Éhenhalt kincskeresők.**) Azok a pénzvágtyól elvakított szerencsétlenek között, a kik Klondykebe mennek aranyat ásni, egyre többen és többen aldoznak életükkel az aranyborjunak. Most ismét borzalmas módon pusztult el egy ilyen expedíció. Nem messze Edmanton várostól 150 éhenhalt ember holttestét találták meg az arra utazók. A kietlen vidéken, hol utjuk általvezetett, élelmiszert nem kaphattak, hajlék, hol magukat meghuzhatták volna, nem volt, a szokatlan hideget, mely az alaskai tartományba uralkodott, tovább nem voltak képesek kiállani: hidegtől megdermedve, éhségtől elcsigázva estek össze az országuton. A kormányzó közös sirba temette őket.

— (**Szószekekről a börtönbe.**) Ohio egyik városkájába esett meg ez a furcsa kis história, melynek folytatása a törvényszéki tárgyaló teremben lesz. Diehlman, német lutheránus lelkész ugyancsak hevesen szokott volt kikelni szent beszédeiben a város kapitánya ellen. Mikor ennek a tudomására jött, maga

is kíváncsi volt meghallgatni, a szószekekből el-lene emelt kifogásokat. Várakozásában nem is csalódott, mert jelenléte csak még jobban neki tüzelte a papot. Ekkor a főkapitány kivette jegyzőkönyvét, kiállított egy elfogatási parancsot, a mit sem sejtő, s hevesen gesztikuláló lelkiatya ellen s azt átadta egy közeli rendőrnök azzal a megbizással, hogy az elfogatási parancsot azonnal hajtsa végre. Így Diehlman be sem végezhette prédikációját, mert a szószekekből egyenesen a főkapitányságra kellett vonulnia, a mi természetesen óriási konsternációt okozott az ajtatos gyülekezet körében.

— (**Hetvenkét templom árverés alatt.**) Amerikában nem tartozik épen a ritkaságok közé, hogy egy gyülekezet nyája annyira elszéled, hogy a pap magára marad a harangozójával. Ilyenkor ha szervezet egyházi felsőbb hatóság van, ez veszi birtokba a templomot s annak javait, ha pedig az nincs — a mi gyakori eset az egymástól teljesen független protestáns felekezet körében — akkor e város kezeli bizonyos ideig az elszéledt egyházak vagyonát. Ez az eset állott be 72 egyháznál is Chicagóban, melyeket a város tovább nem akar kezelés alatt tartani s minthogy örökösök nem jelentkeztek, a város tanács most eladja ezeket a templomokat s a belőlük befolyó pénzt közjótékonyági intézmények gyámolítására fordítja. Még így is marad elég templom Chicagóban, — lévén azok száma felül a — két ezeren.

— (**Tolvaj szövetkezet.**) Bori Éva, Komárov Mari és Köröszty Antal keői lakosok a végből szövetkeztek, hogy a környék ludjait éjnek idején összefogdossák és Dárdán eladják. Ez részben sikerült is nekik, a mennyiben 2—300 drbot lopván, azokat szerencsésen értékesíthették. De később rajta veszték, a csendőrség őket elfogta s a dárdai járásbíróshoz kísérte be.

— (**Betört ablakok.**) Simics Imre pellérdi lakos a napokban panaszt emelt a községi előljárásnál, hogy f. hó 15-én éjjel házának ablakait beverték. Ugyanezzel a panaszszal állítottak be a községi előljáráshoz: Norman Gergely, Hrazdil János és Tischler Ferenc ugyanottani lakosok is, kiknek az említett éjjelen szintén beverték ablakaikat. A furcsa szórakozásban utazott embert most erőlyesen nyomozzák.

A keresk. és iparkamara ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1899. márc 17.

A pécsi keresk. és iparkamara ma délután 3 órakor rendes ülést tartott saját helyiségében Littke József elnöklete alatt. Az ülésen Ratkovits Ferenc alelnök és 31 tag vett részt.

Littke József elnök üdvözölvén a megjelenteket, az ülést megnyitja s az ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére Hartl Ferenc és Schapringer Gusztáv tagokat kéri föl.

Az elnöki előterjesztések között bejelenti az elnök, hogy Engel Mihály lemondott a kamarai tagságról s helyébe Engel József póttag hivatott be rendes tagnak. Hirschfeld Samuel hat havi szabadságot kér s ez tudomásul is vétetett.

Jelentette továbbá az elnök, hogy a munkaközvetítés ügyében a munkásokkal ér-

tekezlet tartatott. A munkaközvetítést a munkások önállóan szervezendőnek tartják. — Krisztián N. a kamara által számára adományozott ösztöndíjért köszönetet mond a kamarának. — A zágrábi vasut főigazgatója kérdést intézett a kamarához, hogy reflektálnak-e a borkereskedők az építendő állomási borpincék bérletére? A válasz az volt az elnökség részéről, hogy jelenleg nem; de a borkereskedelem fellendülése esetén, úgy más árúk számára is, szükség lesz a pincékre. Az átiratot ily értelemben küldte meg az elnökség a főigazgatósnak. — Jelenti még az elnök, hogy Franciaország a bor utáni vámot 25 frankra emelte fel. Továbbá, hogy nyomtatott évi jelentést a kamara ezentul nem köteles kiadni. Helyette csak írásbeli jelentést ad ki általános dolgokról s ezt legfeljebb sokszorosíttatja.

A kamarai iroda jelentését adta elő ezután Zárai Károly. dr. titkár az ügyforgalomról. A jelentést az ülés tudomásul vette.

A tárgyalási ügyek között első volt báró Dániel Ernő volt kereskedelmi miniszter leirata, melyben értesíti a kamarát, hogy állásától megvált. Az ülés bucsufelirat intézését határozta el a volt miniszterhez.

Hegedüs Sándor keresk. miniszter értesíti a kamarát kineveztetéséről. Az ülés elhatározta, hogy az új minisztert feliratilag üdvözlö.

Tudomásul szolgált ezután, hogy a keresk. miniszter a kamara folyó évi költségvetését jóváhagyta s a kamarai illetéket 3%-ban engedélyezte.

A keresk. és földmívelési miniszterek leirata jött sorra ezután a Pécsen felállítatni kért nyilvános jellegű vegyikísérleti állomásra vonatkozólag. A miniszternek nincsen elvi kifogása a kérelem ellen, de központi vegyvizsgáló bizottság szervezése szükségesebb. Ilyen értelemben kéri a város is a szervezést, ehhez csatlakozzék tehát a kamara. Mindazonáltal előbb csak a nyilvános jellegű vegyikísérleti állomás felállítását kéri a kamara.

A tisztességtelen verseny megakadályozása ügyében kelt kereskedelemügyi miniszteri leiratra azt határozta az ülés, hogy a kamara az e tárgyban tartandó országos kamarai értekezleten indítványozni fogja, hogy a megakadályozás céljából minél megfelelőbb intézkedés tétessék. Miért is felhívja az iparosokat és kereskedőket, hogy az előforduló visszaélési eseteket jelentsék be a kamarának, hogy felterjeszthesse azokat a miniszterhez.

A miniszter értesíti a kamarát, hogy Piskó Gyula, cs. és kir. shangaii főkonzul, mielőtt állását elfoglalná, az országban tanulmányutat tesz. Felhívja tehát a miniszter a kamarát, hogy a főkonzult e tanulmányútjában támogassa, ha a kamara területén utazik. Ezt az ülés el is határozta.

Lengyeltóti község vásáregedélyezési kérelmére vonatkozólag az ülés két, állatfelhajtással és kirakodó vásárral egybekötött országos vásárt véleményezett megadhatónak, mert a nagy környéken élénk forgalmu puszták vannak s így kívánatos, sőt szükséges a vásár azon a vidéken. A közölt vásári helypénzszedési díjszabályzat egyes tételeit azonban, mint nem arányosakat, kijavítani véleményezi az ülés s ily értelemben tesz felterjesztést a miniszterhez.

Itt Rauss J. indítványt tett a kétnapos vásárok ügyében. Az ülés az elnökséget utasította, hogy a közös bizottsággal tárgyaljon erre vonatkozólag s az indítványt a jövő ülés napirendjére tűzték ki.

Pécsvárad is folyamodott vásárért, mégpedig a meglévő négy országos vásárja mellé még kettőért, mert mint a kérvényben fölhozzák a jó pécsváradiak, nyáron nincs vásárjuk.

A gyűlés, — tekintve a jelzett helység környékén levő temérdek országos vásárt, a kérelmet nem tartja megadhatónak, hanem ha nyáron akar vásárt Pécsvárad, tegye át valamelyik téli vásárját nyári időre.

Következett a miniszter ama felhívása, hogy a kamara hasson oda, miszerint a keleti kereskedelmi akadémiát végzett növendékek alkalmazást találjanak kereskedelmi irodákban, vagy mint utazók. Az ülés elhatározta, hogy a nagy cégekkel köröztetni fogja a felhívást mihez tartás végett.

A gyári és ipari munkások kereseti adója ügyében leirt a keresk. miniszter. A leirat megfelel a kamara által közrebocsajtott törvény értelmű ismertetésnek.

De miután a kamara nem hallgattatott meg ezen fontos rendelet kibocsajjtása előtt, ezt jövőre kívánatosnak tartja az ülés.

A Tolnamegye által a keresk. miniszterhez beterjesztett új kéményseprési szabályrendeletet a kéményseprők meglebtezték, mivel nincs osztva kerületekbe a megye. Kéri továbbá a tariffának dupláján számíthatását a pusztákon. Az építési bizottságba kéményseprő nem vehető be. A kamara erre vonatkozólag kívánatosnak tartja, hogy a kéményseprő ipar országszerte szabályoztassék.

Baranyamegye alispáni hivatala átirt, hogy véleményezze a kamara a németbolyi ipartestület azon kérelmét, hogy ez működési körét kiterjeszthesse azon községekre, melyek a mohácsi ipartestülettől távol, hozzá pedig közel esnek (mint Versend, Borjád, Szajk, Pócsa.) A kamara a kérelemnek helyt adni javasolja, annál inkább is, mert az iparosok is kéri ez átsatolást.

Baranyamegye alispánjának azon átirata, hogy az alakulóban lévő szentlőrinci ipartestület alapszabályaira véleményt mondjon, a kamara örömmel üdvözi a mozgalmat s észrevételt az alapszabályokra nem tesz, mert kívánatos, hogy ezen testület létesíttessék. A környék néhány községét odacsatoló szándéka helyeslőleg és pártolólág véleményeztetik.

A kamarának 1898. évi zárszámadása előterjesztetett s miután azt a vizsgáló bizottság átvizsgálván, rendben találta, az ülés elhatározta, hogy felterjesztik a miniszteriumhoz fölülvizsgálás végett.

A budapesti társkamara átirata az ipari használatra engedélyezett kedvezményes áru — 58 kr m.-mázsánként — só ügyében az érdekelt bányárosok között köröztetni fog.

Tárgyaltatott az aradi társkamara átirata a vasuti szállítási díjtöbblet visszatérítése ügyében. Kamaránk ez ügyben 12 év alatt háromszor irt föl a miniszteriumhoz. Most ismét fölír abban a reményben, hogy az új miniszter e bajnak kellő módon való orvoslását eszközölni fogja.

A temesvári társkamara átirt, hogy a pécsi kamara is sürgesse meg a vasuti áru-nyilatkozatoknak a tőzsdékben és adóhivatalokban való árusítását. Az ülés annál inkább is pártolja ezen indítványt, mert épen a pécsi kamara volt az, mely kétszer fölirt e miatt s most is csatlakozik a társkamara felterjesztéséhez.

Ugyancsak a temesvári kamara az u. n. »étekzsir« elnevezés alatt árusított hamisított sertészsir árusításának szigorítása tárgyában is átirt. A kamara 1897-ben felterjesztést nyújtott át a miniszternek, de ez mindez ideig nem lett elintézve, miért is az elintézést megsürgeti. Különösen, hogy a »zsir« szó ezen hamisítványon ne legyen rajta.

Somogy megye alispáni hivatala átirt a marhahus árának Nagy-Atád községben való megállapítása ügyében; az iratok közt azonban nincs semmi nyoma, hogy a mészárosok száma korlátoztatott volna, ami nélkül természetesen a hus árát sem lehet megállapítani. Az iratok visszaküldetnek azzal, hogy ha a korlátozás megvan, a husárak 44 krra emelhetők, ha pedig nincs korlátozás, nem lehet a husárát limitálni.

Az elnökség javasolja, hogy a kamara területén három helyen, mint Böhönye, Nemesvid és Marcaliban alakítandó hitelszövetkezetek erkölcsi támogatásban részesüljenek s ha az

idő engedi, a kamarai titkár utazzék ki a megalkotást fogantatosítani. A javaslat elfogadtatott.

Reinfeld Imre és a kamarai titkár jelentik, hogy Némedi községbeli posztócipők készítésével foglalkozók viszonyait megvizsgálták s míg egyrészt meggyőződtek ez ipar életrevalóságáról, azt indítványozzák, hogy állami segélyre ajánltassanak ez iparosok, mert némi készpénz-segély és 2—3 géppel teljesen föllendíthető lenne ez a házi ipar, melynek olcsó készítményeit be is mutatták. Elfogadtatott.

Bein Antal pécsi keresk. középiskolai tanulóknak az ülés ez évre is 50 frt ösztöndíjat utalványozott.

A kamara területén levő 4 törvényhatósági ipartanács tagjai újból választandók lévén, megválasztattak a megyei hatóság ajánlatára Hoffman Lajos, Taisz József, Engel József és Hartl Ferenc.

Ezzel az ülés délután 5 órakor véget ért.

— **A drága kövek divatja.** Az angol hölgyvilágban színes drágakő ellenes divat kapott lábra a bájos angol missek és missisek különös előszeretettel viselnek minden drágakövet a mi nem smaragd vagy rubin így a tumalint, topazt, sőt az újabb időben a nemes opált. A dolog úgy áll, hogy egyesek babonáságból nem igen hordták az opált, mert mint most már köztudomásu, hogy a franciák irigységből azt a hirt terjesztették a magyar opálról, hogy annak viselése szerencsétlenséget hoz. Victória angol királynőnek az opál kedvenc köve és jubileum ünnepségén gyönyörű opál ékszereket viselt, melyek általános meglepetést és tetszést arattak. Azóta az angol arisztokrata hölgyek nagy szeretettel hordják ezt a páratlan szép drágakövet. Miután pedig az angol divat a Szajna partján is hódít, a párisi nők is vetekedve veszik fel az opál ékszereket, nem törődve most már a babonával. Ily módon tehát a nemesopál e speciális magyar drágakő divatja újra itt van. A legszebb páratlan művészi kivitelű opál ékszerek eredeti angol foglalatban nevezetesen gyűrűk, függők, karkötők, mellük, nyakékek, legujabb láncok nemes opálokkal ékítve dus választékban kaphatók Schönwald Imre ékszerésznél Pécsen, Király-utca.

Művészet, irodalom.

A vándormadár.

Színmű 3 felvonásban.

Irtá Prém József.

Bemutató előadás 1899. márc. 16.

Pályadíjat nyert szindaraboknál mindig elfogult az ember, ha arról van szó, hogy bírálatot írjon, de különösen a »Vándormadár«-nál, mely szindarabnak már a műfaja is kétséges.

Ahhoz, hogy e darabot »színműnek« hívjuk, igen kevés benne a drámai erő, ahhoz pedig, hogy vigjáték legyen, kevés benne a humor, az élcs hangja tulságosan komoly.

Maga a cselekmény, a darab meséje (melyet olvasáinkkal már lapunk tegnapi számában közöltünk) sem olyan, hogy abból színmű fejlődhetett volna.

Az alakok ugyan eléggé természetesen és helyesen vannak az életből ellesve, de nyelvezetükben s mindabban, amit mondanak, sem drámai erő, sem humor nincs.

Némely helyen a párbeszédok ok nélkül vontatottak, míg másutt viszont ott, a hol a cselekmény esetleg bővebb magyarázatra szorulna, szinte az értelem rovására rövidke.

A szerző valószínűleg itt már észrevette, a hosszadalmasság hibáját s azzal igyekezett helyreállítani a csorbát, hogy a második jelenetet, melyet esetleg hosszabbnak kellett volna hagynia — megrövidítette.

Prém József már sokkal régiebb író, sem hogy kezdetlegességgel lehetne vádolni, hibája

csupán az, hogy ő is azt hitte, hogy neki okvetlenül szindarabot kell írnia. Igen sok jeles író van, ki ebbe a hibába esik; nem elégszerek meg azzal, hogy jó tárcákkal, regényekkel nevük az irodalom terén jóhangzásává válják, hanem azon törik a fejüket, hogy egy-egy jobb tárcaeszméjük hőseit színpadra vigyék s mozgó, cselekvő alakban mutassák be a közönségnek.

Persze, ami tárcának született, az nem nőheti ki magát színművé s ekkor kezdődik az irodalmi erőlködés, amely meglátszik az első tekintetre.

A szerző a szunyogból elefántot csinál, huzza, vonja, nyújtja a cselekményeket fölösleges párbeszédok és dialógokkal feltálatja a közönségnek: »Ime színművet irtam — kérem a tapsot s az elismerés babérját.«

S ebben a hibában leledzik Prém József is. A »Vándormadár« eszméje határozottan figyelmet érdemel s kellő kidolgozás mellett kitűnő, hosszabb lélekzetű tárca, vagy akár regény is lehetett volna belőle, de mint szindarab — bizony nem állja meg a helyét.

Dacára annak, hogy Prém Józsefnek ez már nem első színpadi műve, szerző még sem sajátította el eléggé a scenirozást és a színpad technikáját. A felvonások végében semmi pointe, semmi hatás nincs, kivéve a második felvonást, hol a helyzet maga teremti meg a hatást, továbbá helyenkint gyors egymásutánban össze torlódnak a jelenetek, az alakok mindegyike tesz, beszél, gestikulál, a színpad tömve van emberekkel s ez bizonyos vidám színezetet ad a darabnak, a másik pillanatban már üres a színpad, legfeljebb párjelenet következik utána, melynek nyelvezete erősen drámai, de — hatástalan marad.

A mi az előadást illeti, színészeinkről csak jót mondhatunk. Ambícióval s tekintve, hogy új a darab, elég szereptudással játszottak. Peterdi Sándor (Várkonyi Vince) igen jól játszotta meg szerepét. Szohner Olga (Katica) közvetlen, kedves játékaival aratott sikert, P. Kovács Mariska pedig Berta szerepében kitűnően játszotta meg a kacér szalmaözvegyet. Nem csekély dicséretet érdemel Deli Lajos. Ez a fiatal, törekvő, szép tehetségű színész valóságos kabinet-alakot csinált Jedlicska Lipót ügynök alakjából s megmutatta, hogy nagy hajlamai vannak a szalon-komikus szerepkörére. Igen jók voltak Bérci Gyula (Fiala Andor fényképész) és a dr. Paksi Tamás szerepében Balla Kálmán. Bihari Ákos (Dr. Kövess Imre) szokása ellenére kedvetlenül játszott, de ez nem az ő hibája. Ez a szerep kétségbe ejtheti a legjobb színészt is, mert borzasztóan nehéz jellegét kiismerni. A világfit játszotta meg, vagy pedig a drámai hőst. Jó volt Benkő Jolán is, mint Fialané. Erdélyi Miklós (Bocskay Máté) kitűnően játszotta szerepét. A kisebb szerepeket Bognár János (Lázás Kelemen), Abay (Dubovay), H. Körösi Juci (Biri) igen jól játszották.

Csekély számú közönség nézte végig az előadást. Az első felvonás teljesen hatástalan maradt, csupán a második felvonás végén hallatszott fel a taps, melylyel a szerzőt háromszor hívták a függöny elé.

A közönség magatartása után ítélve, a »Vándormadár« nálunk nem éri meg a második előadást!

Krámer Elemér.

○ **Bihari Ákos jutalomjátéka.** Színtársulatunk hősszerelmesének, Bihari Ákosnak f. hó 20 án (hétfőn) lesz a jutalomjátéka. Bihari »Trilby«-t, ezt a modern irányu szenzációs színművet választotta jutalmi darabjaul s ő fogja benne játszani Svengalit, míg Trilby Szohner Olga lesz. Igen érdekesnek ígérkezik tehát az előadás s bizony telt ház fogja megérdemelt ovációkban részesítem Biharit, ki a mi körünkben fejlesztette ki tehetségét olyan izmossá, hogy nemcsak a mi közönségünknek lett kedvence, hanem bizonyára az lesz a kolozsváriaknak is, mivel a jövő szezontól kezdve a kolozsvári Nemzeti színházhoz szerződött.

Közgazdaság.

□ **Közgazdasági közvélemény.** Ez az a bizonyos valami, ami szintén nincs és ezért az új kereskedelemügyi miniszter, Hegedüs Sándor elhatározta, hogy megteremti, vagy legalább elősegíti megalakulását. A miniszter leiratot küldött a városhoz és a megyéhez, melyben kifejti, hogy mivel a közönség nincsen kellőleg tájékozva a közgazdasági viszonyokról, nem képes közgazdasági közvélemény alakulni, másrészt pedig a külföldi közönség vagy egyáltalán nem vesz tudomást Magyarországról, mint önálló állam, közgazdaságáról, vagy csak hiányos és helytelen információk alapján. Elhatározta tehát a miniszter, hogy egy szakirodalmi vállalatot alapít, mely magyar, német és francia nyelven fogja szolgálni a fontos közgazdasági és állami célt. A negyedévenként megjelenő folyóirat kiadása a következő címetek fogja viselni: Magyar Közgazdasági Értesítő. — Volkswirtschaftliche Mittheilung aus Ungarn. — La Hongrie economique. A magyar kiadás előfizetése 8 frt, a németé 20 márka, a franciáé 20 frank. A miniszter a folyóirat minden lehető módon való terjesztését melegen ajánlja a törvényhatóságok figyelmébe.

Törvénykezés.

§ **Pör egy csárdás miatt.** Széles ez országban muzsikálják a »Hamis a rózsám«-at, amelyet Dankó Pista cigányprimás irt néhány év előtt s Valentin pécsi könyvkereskedő cég adott ki. A nótának nagy keletje lett s az első kiadás csakhamar elfogyott. Mérey budapesti zeneműkereskedő kapta magát s rendezett a nótából egy másik kiadást más címmel. Katona-csárdásnak nevezte el a nótát s szerzőül Lisznyay Béla nevét írta a darabra. Valentin pert indított a könyvkereskedő ellen s a budapesti szerzői jogi szakértő-bizottság megállapította a szerzői jog bitorlását. Ennek alapján a budapesti törvényszék 50 frt pénzbüntetésre ítélte a budapesti zeneműkereskedőt, elrendelvén egyúttal a nyomdai minták és kövek elkobzását és elmarasztalván a kereskedőt 36 frt kárösszegben s 152 frt perköltésben. A budapesti királyi táblára tegnap került föl az ügy s a tábla teljesen a törvényszék álláspontjára helyezkedvén, az első bíróság ítéletét indokaiból helybenhagyta.

§ **Véres bucsu.** Még négy évvel ezelőtt történt, 1895 szeptember hó 15-én a rácvárosi bucsu alkalmával, hogy egy ötven-hatvan főből álló tömeg megtámadta a rendfenntartásra kiküldött rendőröket. Ugy történt a dolog, hogy a rendőrség részéről rendfenntartás céljából Ranga János rendőrőrmester, Gergelits Ignác, Sorjanác Ádám és Bernát Lajos rendőrök mentek ki a rácvárosi bucsura. Ranga és Gergelits a Pompár-féle korcsmában maradtak, míg a másik két rendőrt az országuton hagyták. Az országuton maradt rendőrök, a Rácváros és Németh-Ürögh közti határhídnál, egy közhonvéddel találkoztak, kit egy nagyobb csomó legény kergetett s megakart verni. A terület azonban a melyen a dolog történt már megyei terület lévén a rendőrök nem avatkoztak a dologba, a katonát üldöző tömeg pedig azon hiszemből, hogy a rendőrök a honvéd védelmére kellenek, a rendőröket támadta meg, s utszéli kövekkel dobálni kezdték, úgy hogy azok kénytelenek voltak segítségért a Pompár-féle korcsmához menekülni. Itt már ötven-batvan főre szaporodott a tömeg, s Ranga őrmestert és rendőreit a vendéglőből kilépve, valóságos közápor érte. A rendőrök kardot rántottak, s szétverték a tömeget, mely azonban ötször egymásután ismételte meg a rohamot, miközben a rendőrök nem csekély sérüléseket szenvedtek. Ekkor érkezett ki Rácvárosra Tróber Aladár

dr. főjegyző, ki Ranga őrmester kérelmére segítségért küldött Pécsre, ahonnan bérkosikon csakhamar hat rendőr érkezett. Ezeket azonban már az országuton közáporral fogadta a tömeg, úgy hogy a rendőrök ismét karddal voltak kénytelenek a népet szétverni s ez alkalommal sikerült is a támadók vezetőit Kovács József és Kovács János patacsi lakosok személyében elfogni. Dacára annak, hogy számos orvosi látlettel igazolt panasz érkezett a fenyítő bírósághoz, miután a tömegben a tulajdonképeni tetteseket nem lehetett megállapítani, a pécsi kir. törvényszék a most megtartott végtárgyalása alkalmával, csupán Kovács József és János fölött mondott ítéletet, mindegyiket nyolc nyolc napi fogházra ítélve, hatóság elleni erőszak miatt. Az ítélet jogerős.

§ **Verekedő unoka.** Kresztits Balázs és Kresztits Mihály birjáni lakosok már régóta hadilábon éltek nagyatyjuk, illetve atyjuk, Kresztits Györggyel, valami vagyonekkülönítési perből kifolyólag. Mult év szeptember havában történt, hogy Kresztits Mihály és Balázs beállítottak öreg Kresztits György házába, hol pörük érdekében akartak egyezkedni. Az egyezkedésnek azonban az lett a vége, hogy hárman összeveszttek s Kresztits Balázs nagyatyját, Kresztits Györgyöt alaposan elverte. Az öreg panaszra folytán megtartott törvényszéki végtárgyalás során a pécsi kir. törvényszék Kresztits Balázst felmenő ágbelin elkövetett könnyű testisértés miatt egy havi elzárásra és 10 forint pénzbírságra, Kresztits Mihályt pedig magánlak megsértéseért egy heti elzárásra és 20 frt pénzbírságra ítélte. Az ítélet ellen elsőrendű vádlott és a kir. ügyész felebbezést jelentettek be.

T a n ü g y.

)(**Rajztanári képesítés.** A közoktatásügyi miniszter rendeletet bocsátott ki a rajztanári oklevelekre vonatkozólag, melyben kimondja, hogy a középiskolai rajztanári oklevél minden oly gymnasiumban, ahol az 1890. évi XXX. t.-cikk által a görög nyelv helyett megszabott tantárgyak taníttatnak, feltétlenül képesít az ábrázoló geometriai tanításra is. A főreáliskolákban az ábrázoló geometria tanítására rendszerint csak a budapesti, vagy kolozsvári orsz. középiskolai tanárvizsgáló bizottságok által kiállított ábrázoló geometriai tanári oklevelek képesítenek.

)(**Szöllő és borgazdasági tanfolyam.** A m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter leiratot intézett a pécsi kir. tanfelügyelőséghez, melyben az 1899. év folyamán tartandó szöllő és borgazdasági tanfolyambani részvételre pályázatot hirdet. A pályázati kérvények mellé, — melyek a tanfelügyelőséghez 1899. évi március hó 31-ig adandók be — a folyamodónak születési, tényleges néptanítói alkalmazását igazoló bizonyítványok csatolandók s igazolandó a borgazdaság terén eddigi netáni működése. A tanfolyam mindenütt október hónapban lesz. És pedig Vacott 12-étől 25-ig. Pécsváradon 14—27-ig. Gyöngyösön 12—25-ig. Tapolcán 16—29-ig. Veszprémben 18—31-ig. Pozsonyban 14—27-ig. Egerben 12—25-ig. Tarcalon 14—27-ig. Beregszászon 16—29-ig. Szilágy-Somlón 17—25-ig. Bikar-Diószegen 14—27-ig. Ménesen 12—25-ig. Pécsen az idén nem lesz tanfolyam.

)(**Kinevezett iskolai gondnoksági elnök.** A m. kir. vallás és közoktatásügyi mi-

niszter *Marossy* Ignác helesfai körjegyzőt, a garicai állami iskola gondnokságának elnökévé nevezte ki.

)(**Bezárt iskolák.** Nagyfalu és Sellye községek iskoláit a járványosan fellépett vörheny megbetegedések miatt bizonytalan időre hatóságilag bezárták.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése március hó 17-én. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A Ház mai ülésén folytatták a folyó évi költségvetés tárgyalását.

Blaskovich Ferenc a költségvetés mellett, *Mócsy* Antal ellene beszélt.

Pichler Győző Tisza Istvánt támadta, ki Bánffy t cserben hagyta s Apponyit vette ölelő karjai közé.

Szell Kálmán miniszterelnök válaszolt ezután az eddigi felszólalásokra. A 67-es alap hive. Ennek a helyességéről nem akarja meggyőzni a függetlenségeket, de tartásuk tisztelben egymás hazafias meggyőződését. Polemizál Komjáthy Bélával; reméli, hogy őt is oly tárgyilagos kritikában fogja részesíteni, mint elődjét.

Nagy derűtség követte a Bánffyra vonatkozó eme hasonlatot, mire a miniszterelnök az egyházpolitikára vonatkozólag kijelentette, hogy fenntartja a mostani törvényeket. Beszűletesen törekszik a jog és törvény uralmára.

Tetszés követte szavait s ezután a miniszterelnök Apponyinak köszönetet mondott a támogatásért. Ha voltak köztük ellentétek, eltűntek, mert az egyesülés ezek fenntartása nélkül történt.

Megéljenezték a miniszterelnököt a beszéd végén s ezzel az ülés végetért.

T Á V I R A T O K.

— Szétszakadnak a Tiszák.

(A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A »Magyar Estilap« értesülése szerint *Tisza* István gróf tegnapi beszéde miatt közte és *Tisza* Kálmán között politikai szétszakadás van keletkezőben.

— **Egy község a jegyzője ellen.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Madocsa község küldöttei ma tisztelegtek Budapesten *Szell* Kálmán miniszterelnöknel, hogy *Decsy* Béla körjegyzőt sikkasztás miatt mozdítsa el állásától.

— **Az osztálysorsjáték húzásai.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Az osztálysorsjáték mai húzásán 10.000 koronát nyertek a 80.484, 1055, 864, 457, 576, 368, 80, 39.750 és 36.150 számú sorsjegyek.

— **Letartóztatott belügyminiszteri számvizsgáló.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) *Szecsödy* Kálmán, volt országgyűlési képviselőt, jelenleg belügyminiszteri számvizsgálót, letartóztatták, mert a kőbányai nagy bányaglopásban részes. Felesége is erősen kompromittálva van.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Nyilt-tér.

Esetleges félreértések kikerülése végett van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy máától kezdve

Sport-söreim kimérése

a **Nádor-szálloda** sörcsarnokában, —

Skrobai Istvánnál megszűnt.

Söreimet a belvárosban csakis a **Nemzeti Casino** sörcsarnokában, — továbbá a **Magyar Király** szállodában **Zsilinszky Lajos** urnál fogják a legkitünőbb minőségben kiszolgálni.

Pécsett, 1899. március 1-én.

Uj sörgyár.

HIRDETÉSEK.

1874. óta fennálló

Zongora-, harmonium és pianino-raktár

Goldstein J.

Pécsett, országút 56, (haltérrel szemben)

Legnagyobb választék

Zongora vont hurokkal
 ongora kereszt hurokkal
 ongora öntött kerettel
 ongora vashangolókkal
 ongora kereszt hangfogókkal
 ongora viszhangszeleppel.

Elismerő oklevél Pécs 1888.

Mindenütt dicsérik a híres

MACHLEID-féle

keoskeméti arckenöcsöt,

mely rövid használat után minden **szeplőt, májfoltot, himlőhelyet, pörse- néseket** és egyéb **kellemetlen kitételeket** biztossan **elmulaszt.** Az arc **szép, fiatal, kellemes.** Őde **szint nyer tőle, a napbarnítástól meg- óvja.** Kitűnő hatása már **néhány nap múlva ész- lelhető,** egyszeri próba is **elegendő, hogy ezt bárki örökre megkedvelje.** Hatása a **keoskeméti növény- szappannal** oly meglepő és **elismert, melyet e téren szépitő-szer még el nem ért és fölül nem mult.** Egyik jó tulajdonsága, hogy **ártalmas utóhatása sohasem lesz.** Egy tégely ára használati utasítással **50 kr.** — Egy darab keoskeméti növényzappan **32 kr.**

Hajnal-szesz.

Biztosan meggyógyít minden **fájdalmat, így köszvény- resma, csontfájdalmak, fejfájás, migrén, fogfájás, fű- fájás és hátfájás ellen** a legbiztosabban ható gyógyszer. Még **alig volt eset reá, hogy számos, sikertelenül használt szerek után** a hajnal-szesznek enyhítő hatása ne lett volna. Sok ezer **elnyomorodott beteg** köszöni már ezen szernek teljes gyógyulását. Egy üveg ára használati utasítással **50 kr** Kapható:

Farkas Ignác

„Mátyás király” című gyógyszer-tárában **Keoskeméten** és minden nagyobb vidéki gyógyszer-tárakban.

Főraktár **Török József** gyógyszer-tára **Budapest.**

Árverési hirdetmény.

Közhirré tétetik, hogy néhai **Pazsitzky Ede** hagyatékához tartozó **ingók: u. m.**

butor és házberendezési tárgyak,

továbbá

nagy-daindoli termésű ó-borok hordóstól és üres hordók, folyó márczius hó 22-én s esetleg következő napjain, az **örökhagyó Megye-utcza** 16. számú házában, mindenkor **délután 2 órakor** kezdődő nyilvános árverésen, a pécsi kir. járásbiróság f. évi **Ö. VI. 63.** számú rendelete folytán, készpénzfizetés mellett eladatnak.

Bővebb fölvilágosítás alulirotnál nyerhető.

Pécsett, 1899. évi márczius hó 14-én.

Dobszay István

városi közgyám.

KATHREINER-FÉLE

Kneipp

maláta kávé.

Nagymama nekem is!

Évek óta kitűnő pótléknak bizonyult a babkávéhoz. — Ideg-, szív- és gyomor bajoknál, vérszegénységénél orvosilag ajánlva. Legkedveltebb kávéital a családok százezereinél.